Lietas arhīva Nr. KA05-0018-21/10
ECLI:LV:VAT:2021:0508.11280003115.7.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Valmierā 2021.gada 8.maijā

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Guna Krieviņa,
tiesnese Ginta Gita Kukaine un tiesnesis Modris Lapiņš,
piedaloties prokurorei Agnesei Indriksonei,
aizstāvēm Inesei Šultei un Baibai Lietiņai
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves Ineses Šultes apelācijas sūdzību par Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu /pers. A/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem; atzīts par vainīgu Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. A/ noteikts, piespriestos sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem.

Ar Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu /pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem. Attiecībā par /pers. B/ spriedums apelācijas kārtībā nav apstrīdēts.

No /pers. A/ par labu SIA /Nosaukums A/ piedzīta kaitējuma kompensācija 261,75 *euro*.

No /pers. B/ par labu SIA /Nosaukums A/ piedzīta kaitējuma kompensācija 231 *euro*.

No /pers. A/ un /pers. B/ solidāri piedzīti procesuālie izdevumi 118,29 *euro*, ceļa izdevumi sakarā ar cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvja ierašanos tiesā.

No /pers. B/ piedzīti procesuālie izdevumi 615 *euro*, kas samaksāti zvērinātām advokātēm par apsūdzētajam sniegto juridisko palīdzību.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas par to, ka viņš personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās slepeni nolaupīja (nozaga) svešu kustamu mantu, jo 2015.gadā, laikā no 26.janvāra plkst.23.00 līdz 27.janvāra plkst.07.00, precīzi nenoskaidrotā laikā, kopā ar /pers. B/, iepriekš vienojoties par dīzeļdegvielas zādzības izdarīšanu, ar automobili /Marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ieradās Salacgrīvas novadā, ceļa A1 stāvlaukumā pie Igaunijas Republikas robežas, kur, rīkojoties saskaņā ar iepriekš panākto vienošanos, /pers. A/ atlauza SIA /Nosaukums A/ valdījumā esošā sedlu vilcēja /Marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, divas degvielas tvertnes, pēc tam /pers. A/ un /pers. B/, kopīgi darbojoties, no automobiļa /Marka A/ aizvilka tajā esošo šļūteni līdz sedlu vilcējam /Marka B/, ievietoja šļūteni minētā sedlu vilcēja labās puses degvielas tvertnē un ar automobilī /Marka A/ esošā sūkņa palīdzību izsūknēja, tādā veidā nozaga no /Marka B/ degvielas tvertnes SIA /Nosaukums A/ piederošo 500 litrus dīzeļdegvielu 462 *euro* kopvērtībā.

Vēl ar šo spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas par to, ka viņš tīši bojāja svešu mantu, jo 2015.gadā, laikā no 26.janvāra plkst.23.00 līdz 27.janvāra plkst.07.00, precīzi nenoskaidrotā laikā, Salacgrīvas novadā, ceļa A1 stāvlaukumā pie Igaunijas Republikas robežas, degvielas zādzības izdarīšanas nolūkā atlauza SIA /Nosaukums A/ valdījumā esošā automobiļa - kravas sedlu vilcēja /Marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, divu degvielas tvertņu vāciņus, tādā veidā tos sabojāja un radīja SIA /Nosaukums A/ mantisku zaudējumu 30,75 *euro* (3.sējuma 142.-144.lapa).

Par Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu iesniegtajā apelācijas sūdzībā apsūdzētā /pers. A/ aizstāve Inese Šulte pārsūdzējusi spriedumu pilnā apjomā, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un taisīt jaunu, /pers. A/ attaisnojošu spriedumu.

Aizstāve norādījusi, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu tiek pārkāpts Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā noteiktais. Pirmās instances tiesa notiesājošo spriedumu esot galvenokārt balstījusi uz /pers. B/ liecībām. /pers. A/ savu vainu nevienā no viņam inkriminētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem neatzīstot un uzskatot, ka šī lieta pret viņu ir safabricēta.

Aizstāve norādījusi, ka tiesa spriedumā nav vērtējusi 2015.gada 28.janvāra automobiļa /Marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, apskates protokolu. Notikuma vietā esošajiem pierādījumiem neesot nozīmētas ekspertīzes, lai noskaidrotu patieso notikumu gaitu. Tāpat neesot saprotama tiesas norāde, ka it kā /pers. A/ saruna ar /pers. B/ fiksēta Ainažu muitas robežkontroles punktā 2015.gadā, naktī no 25.janvāra uz 26.janvāri, taču zādzība notikusi 2015.gadā, naktī no 26.janvāra uz 27.janvāri. Turklāt pierādījumi par to, kas veic šo sarunu, neesot tikuši iegūti.

Aizstāve norādījusi, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi lietā esošos pierādījumus objektīvi un vispusīgi un spriedums nav tiesisks un pamatots, jo sprieduma motīvu daļā neesot izdarīti secinājumi, kāpēc sprieduma aprakstošajā daļā atzīti par pierādītiem inkriminētie noziedzīgo nodarījumu apstākļi, un ar kādiem pierādījumiem pamatoti attiecīgi secinājumi. Pirmās instances tiesa esot pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 19.panta trešo daļu un 127.pantu un neesot izvērtējusi pierādījumu ticamību un pietiekamību apsūdzētā vainīguma konstatēšanai atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas nostādnēm par tiesībām uz taisnīgu tiesu.

Aizstāve norādījusi, ka pirmās instances tiesa nav motivējusi /pers. A/ noteiktā soda piemērošanu un pārkāpusi Krimināllikuma 46.pantu, kā arī norādījusi uz apstākļiem, kas būtu jāņem vērā, nosakot sodu apsūdzētajam. Tāpat pirmās instances tiesa neesot veikusi soda individualizāciju un formāli piemērojusi Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus.

Aizstāve paudusi uzskatu, ka būtu izvērtējama iespēja piemērot Krimināllikuma 58.panta piekto daļu. Kā viens no apstākļiem, kas esot vērtējams saistībā ar saprātīgu termiņu ievērošanu, esot personas pašas (vai tās pārstāvja/aizstāvja) rīcība procesa gaitā. Ne apsūdzētais /pers. A/, ne viņa aizstāvis

neesot vilcinājuši šī kriminālprocesa norisi (3.sējuma 147.-149.lapa).

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ uzturēja aizstāves iesniegto apelācijas sūdzību pilnā apjomā un lieciņāja, ka no /pers. B/ liecībām, kurās viņš norādījis, ka šķērsojis Latvijas teritorijas robežu, secināms, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts ārpus Latvijas Republikas teritorijas. Viņš (/pers. A/) apsūdzībā norādītajā laikā un vietā nav atradies noziegumа vietā, bet gan atradies savā dzīvesvietā. Attiecībā par apsūdzētā /pers. B/ pirmstiesas izmeklēšanas laikā sniegtajām liecībām apsūdzētais /pers. A/ norādīja, ka /pers. B/ esot lieciņājis, ka viņš ticis iespaidots no policijas darbinieku puses, viņam piedāvāta vienošanās, tāpēc viņš parakstījis dokumentus, kas bijuši jau iepriekš sastādīti.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ izmantoja savas procesuālās tiesības neliecināt, norādīja, ka liecību sniegt nevēlas un atteicās atbildēt uz procesa dalībnieku jebkādiem jautājumiem, tāpēc, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 503.panta ceturto daļu, tika nolasītas viņa iepriekš pirmstiesas kriminālprocesā 2015.gada 12.februārī, 2015.gada 17.februārī un 2015.gada 15.jūnijā sniegtās liecības.

Motīvu daļa

Apsvērusi apelācijas sūdzībā minētos motīvus, uzklausījusi apsūdzēto /pers. A/, kā arī apelācijas kārtībā pārbaudījusi un novērtējusi lietā iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedums ir atceļams daļā par /pers. B/ un /pers. A/ noteikto sodu un daļā par kaitējuma kompensācijas un procesuālo izdevumu izlemšanu. Pārējā daļā Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedums ir atstājams negrozīts.

Vēlreiz izvērtējusi Vidzemes rajona tiesas sēdēs jau pārbaudītos pierādījumus, kas pirmās instances tiesas spriedumā uzrādīti, kā arī kopumā pareizi novērtēti, Vidzemes apgabaltiesa šos pierādījumus uzskata par pietiekamiem, lai atzītu /pers. A/ par vainīgu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Vidzemes rajona tiesa 2020.gada 29.jūlija spriedumā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem devusi pareizu juridisko vērtējumu.

Iztiesājot lietu apelācijas kārtībā, Vidzemes apgabaltiesa pievienojas Vidzemes rajona tiesas atzinumam, ka /pers. A/ vaina viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos pamatā ir pierādīta ar apsūdzētā /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajās liecībās norādītajiem faktiem, atzīstot tos par ticamiem apsūdzētā /pers. A/ vainas pierādījumiem, jo /pers. B/ liecībās minētās ziņas guvušas apstiprinājumu ar pārējiem lietā iegūtajiem un pirmās instances tiesā pārbaudītajiem pierādījumiem, proti:

cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvis /pers. C/ pirmās instances tiesā lieciņājis, ka viņš strādā SIA /Nosaukums A/ par drošības dienesta vadītāju. Kad saņēmis informāciju par dīzeļdegvielas zādzību no automobiļa /Marka B/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ vadītāja /pers. D/, teicis viņam sazināties ar policiju. Cietušajai SIA /Nosaukums A/ tika nodarīts mantiskais zaudējums 492,75 *euro,* ko sastāda 462 *euro* par nozagtajiem 500 litriem dīzeļdegvielas un 30,75 *euro* par diviem sabojātajiem degvielas tvertņu vākiem (2.sējuma 104.-105.lapa).

Pirmās instances tiesā SIA /Nosaukums A/ piederošā automobiļa - kravas sedlu vilcēja /Marka B/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ - vadītājs /pers. D/ lieciņājis, ka 2015.gada 26.janvāra vakarā viņš no bāzes /vieta A/ ar automobili devies reisā uz Igauniju. Lai atpūstos, ap plkst.20.30 novietojis automobili Ainažos - bijušajā robežkontroles punktā, automobili novietojis ar priekšpusi vērstu pret Igauniju. Ap plkst.23.00 apsekojis automobili, pēc kā devies tajā gulēt. Pamodies nākamās dienas rītā ap plkst.6.00 un, veicot automobiļa apskati, redzējis, ka automobiļa kreisās puses degvielas tvertnes vāciņš ir atlauzts un atrodas zemē, bet automobiļa otrajā pusē esošās degvielas tvertnei vāciņš nebija vispār. Automobiļa labās puses degvielas tvertne bijusi tukša. Tā bijusi vērsta uz pļavas pusi. Tā kā pa nakti snidzis, tad pie automobiļa tuvējā apkārtnē sniegā redzējis šļūtenes vilkšanas pēdas, automobiļa riepu pēdas un cilvēku apavu pēdas. Tā kā bijis jāpabeidz reiss, jo kravu bija steidzami jānogādā pasūtītājam, tad policiju nav bijis laiks gaidīt, tādēļ nav uzreiz izsaucis. Uzlicis degvielas tvertnēm vāciņu vietā maisiņus, kurus aizvilcis ar savilcējiem, un devies tālāk. Zvanījis SIA /Nosaukums A/ drošības dienesta vadītājam un izstāstījis par dīzeļdegvielas zādzību. Braucot atpakaļ, apstājies tajā pat vietā Ainažos robežkontroles punktā, kur bija notikusi dīzeļdegvielas zādzība. Viņu sagaidījusi policija, kura viņu uzklausījusi un fiksējusi gan sniegā redzamās šļūtenes vilkšanas pēdas, gan "busa" riepu pēdas. Par nozagtās degvielas daudzumu kravas automobiļa vadītājs /pers. D/ lieciņājis, ka, pirms izbraucis no SIA /Nosaukums A/ bāzes /vieta A/, piepildījis abas automobiļa degvielas tvertnes pilnībā, kas kopumā ir 1340 litri. Labās puses "bākā" esot 505 litri, bet kreisajā - 835 litri. Abas degvielas tvertnes esot savienotas, uzsākot braukt, kādus 200 līdz 300 litrus degvielas sistēma tērējot no lielākās tvertnes, bet tālāk jau tiekot pieslēgta mazākā "bāka", un tā līmeņi izlīdzinoties un degviela tiekot pumpēta kopā no abām degvielas tvertnēm. Mazā "bāka" bijusi izsūknēta pilnīgi tukša (2.sējuma 181.-182.lapa).

Šādas /pers. D/ liecības apstiprinās ar 2015.gada 28.janvārī stāvlaukumā pie bijušā Ainažu robežkontroles punkta Salacgrīvas novada Ainažos atrodošā automobiļa /Marka B/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ apskatē (fototabulās) konstatēto, kur notikuma vietas apskatē piedalījies lieciniekс /pers. D/. Protokolā fiksēts, ka automobiļa abās pusēs izvietotas degvielas tvertnes, kuru iepildes atveres apsietas ar polietilēna maisiņiem. No automobiļa virzienā uz austrumiem zemē atrodas bākas vāka korķa mehānisms ar salauztu slēdzeni un tās daļām. Automobiļa austrumu virzienā, beidzoties stāvlaukuma teritorijai, ir neliela pļava, kas atdala stāvlaukumu no vēl viena piebraucamā ceļa, kas ved aiz bijušā Ainažu kontroles punkta. Pļavā sniegā redzamas neizšķiramas apavu pēdas, kā arī vilkšanas pēdas, kas varēja rasties velkot šļūtenes. Iepretim automobilim uz augstāk minētā pievadceļa sniegā redzamas automobiļa apgriešanās pēdas, kā arī automobiļa riepu pēdām blakus ir divu dažādu apavu pēdu izmīdīti laukumi (1.sējuma 16.-23.lapa) Šādas liecības atbilst /pers. D/ 2015.gada 28.janvāra iesniegumā Valsts policijai sniegtajai informācijai (1.sējuma 2.lapa). Lai arī noziedzīgais nodarījums izdarīts 2015.gadā laikā no 26.janvāra plkst.23.00 līdz 27.janvāra plkst.7.00, 2015.gada 28.janvārī notikuma vietas apskatē konstatētās noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas pēdas, par kurām lieciņāja /pers. D/, bija saglabājušās, līdz ar to notikuma vietā apskatē konstatētos faktus ir pieļaujams izmantot pierādīšanā.

Ar informāciju no SIA /Nosaukums B/ pierādīts, ka SIA /Nosaukums A/ automobilis "/Marka B/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ 2015.gada laikā no 26.janvāra plkst.20.31 līdz 2015.gada 27.janvāra plkst.6.59 atradies stāvlaukumā pie Ainažu robežkontroles punkta, Ainažu pagasta Salacgrīvas novadā (2.sējuma 100.-103.lapa). Līdz ar to pēc GPS norādītajām koordinātēm, kas ir ticamas, automobilis /Marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, 2015.gada 26.janvārī atradās Latvijas teritorijā - Salacgrīvas novada Ainažu pagastā.

No apsūdzētā /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām izriet, ka /pers. A/ piedāvājis "haltūru", tas ir, piedāvājis braukt zagt degvielu no "fūrēm", par to solot samaksu. Tā kā tobrīd /pers. B/ bijusi nepieciešama nauda, viņš šādam /pers. A/ piedāvājumam piekritis. 2015.gada 26.janvārī pa dienu piezvanījis /pers. A/, kurš teicis, ka vakarā braukšot uz Ainažiem. Saskaņā ar norunāto vakarā /pers. A/ ar tēvam /Vārds A/ piederošu automobili - "busiņu" /Marka A/ baltā krāsā - devušies uz Ainažiem zagt dīzeļdegvielu. "Busiņam" bijuši izņemti sēdekļi un ielikta "tonnīga" muca ar sūkni. Stāvlaukumā Ainažos robežkontroles punktā stāvējis kravas automobilis /Marka B/ ar priekšpusi vērstu uz Igaunijas pusi, ar aizvērtiem aizkariem salonā, no kā sapratuši, ka šoferis guļ. /pers. A/ "busiņu" novietojis kādus 30 metrus no "fūres", piegājis pie tās, ar lauzni atlauzis degvielas tvertni, pēc kā abi kopīgi no "busiņa" aizvilkuši šļūteni līdz "fūrei" un ar sūkni pārsūknējuši degvielu. Pārtraukuši sūknēt degvielu brīdī, kad redzējuši, ka stāvlaukumā iebraucis cits smagais automobilis. Pēc tam abi devušies uz /adrese A/, kur dzīvo /pers. A/. /pers. B/ pārsēdies citā automobilī un aizbraucis uz Loju. Saskaņā ar /pers. B/ lieciņāto nozagto degvielu /pers. A/ izmantojis, ielejot to savas firmas "fūrē", kas arī nodarbojās ar kravu pārvadājumiem. Degvielas zādzību izdarījuši no firmas /Nosaukums A/ automobiļa, jo uz šī automobiļa bijis tieši šāds uzraksts. Savukārt automobilis /Marka A/ ar degvielas sūkni tajā atrodas /vieta B/ (2.sējuma 2.-3., 4.-5.lapa ).

/pers. B/ 2015.gada 17.februāra liecību pārbaudes uz vietas laikā pilnībā apstiprināja savas iepriekš sniegtās liecības, norādot konkrētu vietu

robežkontroles punkta stāvlaukumā Ainažos, kur atradies SIA /Nosaukums A/ automobilis, vietu, kur /pers. A/ novietojis "busiņu", pēc kā paņēmis lauzni un devies pie "fūres", uzlauzis tās degvielas tvertnes vāciņu. Tāpat norādījis vietu, kur abi ar /pers. A/ aizvilkuši šļūteni no sūkņa pāri ceļam līdz zālājam, tad /pers. A/ pie zālāja pārbraucis "busu", tad savienojis šļūteni ar sūkni. Ieslēguši sūkni, /pers. B/ palicis "busā" pie sūkņa, bet /pers. A/ devies pie "fūres". Tad no Latvijas puses stāvlaukumam tuvojusies cita "fūre", viņi nobijušies, pārstājuši sūknēt degvielu, /pers. A/ skrējis ar šļūteni uz "busu", bet /pers. B/ to vilcis "busā', pēc kā devušies prom (2.sējuma 6.-10.lapa).

Vidzemes apgabaltiesas ieskatā /pers. B/ drīz pēc zādzības izdarīšanas, 2015.gada 12.februārī būdams nopratināts kā aizdomās turētais, sniedzis detalizētas liecības, kuras apstiprinās ar /pers. D/ 2015.gada 28.janvāra liecināto, ka viņš 2015.gada 27.janvārī plkst.6.00 konstatējis, ka viņa vadītajam SIA /Nosaukums A/ piederošajam automobilim "/Marka B/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ atlauzti degvielas tvertnes vāki un nozagti 500 litri dīzeļdegvielas. Automobilis bijis novietots Ainažos bijušajā robežkontroles punktā ar priekšu uz Igaunijas pusi 2015.gada 26.janvārī plkst.23.00 un uz to brīdi viss bijis kārtībā. Turklāt /pers. B/ liecībās norādītie fakti guvuši objektīvu apstiprinājumu ar notikuma vietas apskates protokolā fiksētajām transportlīdzekļa riepu pēdām, divu personu apavu pēdām un šļūteņu vilkšanas pēdām.

/pers. B/ liecināto par dīzeļdegvielas zādzības izdarīšanas apstākļiem apstiprina arī 2015.gada 18.februārī kratīšanas laikā /pers. A/ dzīvesvietā Talsos, Lauku ielā izņemtais automobilis /Marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Tā apskates protokolā fiksēts, ka automobiļa salonā atrodas tukša balta plastmasas tvertne metāla rāmī. Pie tvertnes atrodas sūknis, kas aprīkots ar filtru, un blakus melnas gumijas caurules (šļūtenes). Apskates veicējs gan automobiļa salonā, gan sūknim konstatējis naftas produktiem (dīzeļdegvielai) raksturīgu smaku (1.sējuma 77.-82.lapa).

/pers. A/ tēvs /pers. E/ pirmstiesas kriminālprocesā apstiprinājis, ka viņam pieder automobilis (busiņš) /Marka A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/. Pēdējo reizi ar automobili braucis 2014.gada 30.decembrī. Kurš braucis ar šo automobili 2015.gada janvārī, viņš nezina, aizdedzes atslēgas atradušās automobilī (1.sējuma 13.-14.lapa).

/pers. B/ liecināto apstiprina arī policijas darbinieku /pers. F/ un /pers. G/ pirmās instances tiesā liecinātais. Lieciniece/pers. F/ liecinājusi, ka policijas lietvedībā atradušies vairāki kriminālprocesi par zādzībām no nekustamiem īpašumiem. Būdams nopratināts šajos kriminālprocesos, /pers. B/ liecinājis arī par piedalīšanos dīzeļdegvielas zādzībā Ainažos, norādot, ka to izdarījis kopā ar /pers. A/. Tādējādi kļuvuši zināmi fakti par dīzeļdegvielas zādzību un atklājusies /pers. A/ dalība minētās zādzības izdarīšanā. Liecību pārbaudē uz vietas Ainažos /pers. B/ norādījis un liecinājis, kā tieši kopīgi ar /pers. A/ zaguši dīzeļdegvielu, to, ka degvielas zādzības izdarīšanas iniciators bijis /pers. A/, un to, kur varētu atrasties automobilis, ar kuru kopā ar /pers. A/ braukuši uz Ainažiem izdarīt dīzeļdegvielas zādzību. Policijas darbiniece pēc /pers. B/ liecinātā kopā ar policijas inspektoru Valsts amatpersona braukuši uz /vieta B/, lai /Adrese B/, /pers. A/ dzīvesvietā veiktu kratīšanu saistībā ar šajā krimināllietā pret /pers. A/ izvirzītajām aizdomām. Norādītajā adresē atradies balts "busiņš", kura kravas nodalījumā atradusies tonnīgā tvertne ar sūkni. "Busiņš" un sūknis izteikti smirdējis pēc degvielas. Policijas darbiniece norādījusi, ka ar kratīšanas izdarīšanu /pers. A/ dzīvesvietā 2015.gada 18.februārī /Adrese B/, pilnībā apstiprinājušās /pers. B/ sniegtās liecības.

Liecinieks/pers. G/ pirmās instances tiesā liecinājis, ka viņš braucis ar /pers. B/ liecību pārbaudē uz vietas. /pers. B/ aizvedis uz vietu, kur veikuši dīzeļdegvielas zādzību. /pers. B/ stāstījis un rādījis, kā notikusi zādzība, norādījis, kur bijis novietots automobilis, kā vilkta šļūtene, un sīki liecinājis, kā kopīgi ar /pers. A/ izdarījuši zādzību, kā /pers. A/ atlauzis automobiļa degvielas "bāku" vāciņus. Liecinājis, ka, iespējams, "busiņš", ar kuru viņi zaguši un pārvadājuši dīzeļdegvielu, atrodas /vieta B/. Ierodoties /vieta B/ /pers. A/ dzīvesvietā, kratīšanas laikā konstatējuši, ka īpašumā atrodas balts /Marka A/ "busiņš", kura kravas nodalījumā atrodas "kubīgā" tvertne metāla korpusā ar sūkni un šļūtenēm. "Busiņā" bijusi izteikta naftas produktu (dīzeļdegvielas) smaka, smaržojusi gan tvertne gan sūknis, gan šļūtenes (3.sējuma 17.-18.lapa).

Vidzemes apgabaltiesa secina, ka lietā nav iegūti ticami pierādījumi tam, ka apsūdzētais /pers. B/ aprunātu apsūdzēto /pers. A/. Vidzemes apgabaltiesa nerod apstiprinājumu /pers. A/ izteiktajam viedoklim, ka /pers. B/ viņu aprunā, lai mīkstinātu paša atbildību citos kriminālprocesos. Vidzemes apgabaltiesa nekonstatē, ka apsūdzētais /pers. B/ jebkad būtu liecinājis, ka viņš ticis iespaidots no policijas darbinieku puses, ka viņam piedāvāta vienošanās no policijas darbinieku puses vai ka viņš būtu parakstījis patiesībai neatbilstošus dokumentus, kurus jau iepriekš policijas darbinieki būtu sastādījuši.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst par ticamām /pers. B/ pirmstiesas kriminālprocesā 2015.gada 12.februārī un 2015.gada 17.februārī sniegtās liecības, kurās viņš detalizēti liecinājis un liecību pārbaudē uz vietas vēlreiz norādījis gan uz faktiem, kas bija fiksēti 2015.gada 28.janvāra /pers. D/ liecībā (arī iesniegumā) un 2015.gada 28.janvāra notikuma vietas apskates protokolā, gan tobrīd vēl kriminālprocesā nenoskaidrotiem faktiem un apstākļiem – liecinot par tieši SIA /Nosaukums A/ piederošo transportlīdzekli, no kura izdarīta dīzeļdegvielas zādzība, tā novietojumu stāvlaukumā (ar priekšpusi vērstu uz Igaunijas pusi) un citiem fakultatīviem apstākļiem (automobiļa kabīnē aizvērtiem aizkariem, secinot, ka tās vadītājs guļ) zādzības izdarīšanas brīdī, noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas apstākļus, proti, ka /pers. A/ degvielas zādzības izdarīšanas nolūkā ir speciāli aprīkots automobilis – "/Marka A/" "busiņš", no kura izņemti sēdekļi un ievietota tvertne, sūknis un šļūtenes, kas pieder viņa tēvam /pers. E/, ar kuru izdarīta dīzeļdegvielas zādzība. /pers. B/ liecinātais, ka tieši no "busa" vilktas šļūtenes pa zemi pār pļavu, sniegā atstājot vilkšanas pēdas, lai pārsūknētu dīzeļdegvielu no automobiļa /Marka B/ uz "busu", tā pārvietošanās pēdas un divu personu notikuma vietas apskates laikā fiksētās apavu pēdas sniegā. Kā arī "busa" atrašanās vietas norādīšana policijas darbiniekiem, kuri tikai pēc /pers. B/ liecinātā veica kratīšanu /pers. A/ dzīvesvietā /Adrese B/, kur arī izņēma /pers. B/ norādīto automobili. /pers. B/ liecībās minētie fakti apstiprinās arī ar mobilo sakaru operatora SIA "Latvijas mobilais telefons" informāciju, ka telefons ar numuru /numurs/, kuru lietoja /pers. A/, 2015.gada 27.janvārī plkst.01.23 atradies Salacgrīvas novada Ainažos, muitas robežkontroles punkta rajonā (1.sējuma 159.-180.lapa).

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 128.panta otrajā daļā noteiktajam Vidzemes apgabaltiesa lietā esošo pierādījumu kopumu uzskata par pietiekamu un pārliecinošu, kas izslēdz jebkādas saprātīgas šaubas par /pers. A/ vainīgumu Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā un 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

Izvērtējusi pirmās instances tiesas apsūdzētajam /pers. A/ par katru noziedzīgo nodarījumu noteikto sodu, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka ir ievēroti un pēc būtības pareizi piemēroti Krimināllikuma 46.pantā paredzētie soda noteikšanas vispārīgie principi un ar konkrēto sodu ir panākts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteiktais soda mērķis.

Pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā, ir klasificējams kā mazāk smags noziegums, bet saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā, ir klasificējams kā smags noziegums.

Ar konkrētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem aizskartas cietušās SIA /Nosaukums A/ mantiskās intereses un cietušajai nodarīts mantisks zaudējums. Ar apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ kopīgi izdarīto Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu cietušajai SIA /Nosaukums A/ tika nodarīts mantisks zaudējums 462 *euro*, bet ar /pers. A/ izdarīto Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu cietušajai SIA /Nosaukums A/ tika nodarīts mantisks zaudējums 30,75 *euro*. Mantiskais kaitējums cietušajai nav atlīdzināts.

Apsūdzētais/pers. A/ uzskatāms par kriminālā kārtā nesodītu personu, jo sodāmība par iepriekš izdarīto noziedzīgo nodarījumu likumā noteiktā kārtībā dzēsta, kas neveido juridiskas sekas, taču raksturo viņa personību (2.sējuma 37.-38.,41.-42.lapa, 3.sējuma 24.-26., 120.-125.lapa).

Pēc noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas /pers. A/ ar Daugavpils tiesas 2018.gada 5.februāra spriedumu atzīts par vainīgu Krimināllikuma 177.panta

pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgā nodarījumā, kas izdarīts pirms 2015.gada 26.janvāra, taču, saskaņā ar Krimināllikuma 58.panta piekto daļu un 59.panta trešo daļu, atbrīvots no soda. Spriedums stājies spēkā 2018.gada 13.martā (3.sējuma 126.-130.lapa).

Vidzemes apgabaltiesa atzīst par nepieciešamu precizēt, ka apsūdzētais /pers. A/ trīs reizes par dažādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu ir tiesāts arī citas valsts tiesā (Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste), kur viņam par diviem noziedzīgajiem nodarījumiem Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē ticis piespriests sods - brīvības atņemšana, kas gan neveido juridiskas sekas, taču raksturo viņa personību (2.sējuma 37.-38.,42.lapa, 3.sējuma 122.-123.lapa).

Apsūdzētais/pers. A/ ir uzskatāms par administratīvā kārtā nesodītu personu, jo par agrāk izdarītiem administratīvajiem pārkāpumiem uzliktos naudas sodus ir samaksājis (2.sējuma 39.-40.lapa). Apsūdzētajam ir deklarēta dzīvesvieta Latvijā, viņš nav precējies, apgādībā divas mazgadīgas personas (2.sējuma 33.-36.lapa).

Novērtējusi visas augstāk norādītās ziņas, kas raksturo /pers. A/ tīši izdarīto mazāk smago noziegumu un smago noziegumu un to rezultātā radīto kaitējumu, kā arī paša apsūdzētā personību, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Vidzemes rajona tiesas secinājums, ka apsūdzētais ir sodāms ar Krimināllikuma 175.panta otrās daļas un 185.panta pirmās daļas sankcijās paredzēto brīvības atņemšanas sodu, nevis ar kādu no pantu sankcijās paredzētajiem vieglāka soda veidiem, ir pareizs un tas atbilst Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteiktajam par neiespējamību sasniegt soda mērķi bez smagākā soda veida piemērošanas.

Vidzemes apgabaltiesa secina, ka /pers. A/ izolēšana no sabiedrības uz soda izciešanas laiku ir vienīgais veids, kā sasniegt ne vien soda represīvo, bet arī preventīvos mērķus, kas, samērojot šo apsūdzētā tiesību ierobežojumu ar sabiedrības drošības interesēm, ir attaisnojama.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot soda mēru, jāņem vērā atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Pirmās instances tiesa, nosakot soda mēru nav konstatējusi nevienu apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu vai atbildību pastiprinošu apstākli. Iztiesājot lietu apelācijas kārtībā, arī Vidzemes apgabaltiesa nekādus apsūdzētā atbildību mīkstinošus vai pastiprinošus apstākļus nekonstatēja.

Ņemot vērā, ka, nekonstatējot ne atbildību mīkstinošus, ne atbildību pastiprinošus apstākļus, /pers. A/ pēc Krimināllikuma 175. panta otrās daļas noteikts brīvības atņemšanas sods uz 5 mēnešiem, kas ir tuvu panta sankcijas minimālajai robežai, bet pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas noteikts brīvības atņemšanas sods uz 4 mēnešiem, kas tāpat ir tuvu panta sankcijas minimālajai robežai, tad šādu soda mēru nav nekāda pamata uzskatīt par netaisni bargu sodu, īpaši ievērojot, ka likumdevējs Krimināllikuma 175.panta otrās daļas sankcijā paredzējis brīvības atņemšanas sodu līdz četriem gadiem, bet 185.panta pirmās daļas sankcijā - brīvības atņemšanas sodu līdz diviem gadiem.

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ sodu par katru noziedzīgo nodarījumu un sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, nav ievērojusi Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas nosacījumus. No pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka tiesa konstatējusi lietā Kriminālprocesa likuma 14.pantā noteikto tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpumu, atzīstot par nepieciešamu saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu mīkstināt apsūdzētajiem noteikto sodu. Vienlaikus tiesa nav piemērojusi Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus, nosakot apsūdzētajam /pers. A/ sodu par katru noziedzīgo nodarījumu, bet, atsaucoties uz šo normu, mīkstinājusi sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības. Šāda tiesas rīcība ir pretrunā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, kas noteic, ka gadījumā, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, taisot spriedumu, nosaka sodu atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu, savukārt galīgais sods nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus. No minētā tiesiskā regulējuma izriet, ka sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības tiek noteikts, likumā noteiktajā kārtībā saskaitot tos sodus, kas piespriesti par katru noziedzīgo nodarījumu. Līdz ar to arī visi labvēlīgie likuma nosacījumi, tajā skaitā Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkts, piemērojami, nosakot sodu par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu, nevis, nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības *(Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2021.gada lēmums lietā Nr.SKK-[C]/2021)*.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Savukārt Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumos pausta atziņa, ka tiesība uz tiesu saprātīgā termiņā ir viena no Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantā garantētajām tiesībām un ka, izvērtējot termiņa saprātīgumu, ir jāņem vērā lietas konkrētie apstākļi un tās tiesu praksē noteiktie kritēriji (*Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1982.gada 15.jūlija spriedums lietā „Eckle v. Germany", Nr.8130/78, 80.punkts; 1992.gada 25.novembra spriedums lietā „Abdoella v. the Netherlands, iesnieguma Nr.12728/87, 23.punkts; 1999.gada 25.marta spriedums lietā „Pelisier and Sassi v. France", (GC), iesnieguma Nr.25444/94, 67.punkts; 2000.gada 27.jūnija spriedums lietā „Frydlender v. France", (GC), iesnieguma Nr.30979/96, 42.punkts; 2012.gada 22.maija spriedums lietā „Idalov v. Russia", (GC), iesnieguma Nr.5826/03, 186.punkts*).

Augstākās tiesas 2013.gada tiesu prakses apkopojuma "Tiesu prakse par tiesībām uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un soda noteikšanā, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā" priekšlikumu 7.punktā norādīts, ka visos nolēmumos, kuros tiek konstatēts tiesību pārkāpums uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, ietverams izvērsts, ar konkrētiem faktiem motivēts atzinums par pārkāpuma esamību, kā arī motivēti atzinumi par konkrētu labvēlīgu seku veida piemērošanu vai nepiemērošanu (*Augstākās tiesas 2013.gada tiesu prakses apkopojums „Tiesu prakse par tiesībām uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un soda noteikšanā, ja nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā", priekšlikumu 7.punkts, http://at.gov.lv/lv/ judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/kriminaltiesibas/*).

Kā izriet no krimināllietas materiāliem, kriminālprocess uzsākts 2015.gada 28.janvārī (1.sējuma 1.lapa). Pirmās instances tiesai krimināllieta nosūtīta 2015.gada 29.jūnijā un lieta tika nozīmēta iztiesāšanai pirmās instances tiesā 2015.gada 26.oktobrī. No lietas materiāliem ir redzams, ka tiesas sēdē nopratināts cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvis, taču lietas iztiesāšana atlikta uz 2016.gada 6.janvāri sakarā ar to, ka lietā bija nepieciešams nopratināt lieciniekus, kas uz tiesas sēdi nebija ieradušies. 2016.gada 6.janvārī lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2016.gada 2.martu, lai apsūdzētajam /pers. B/ tiktu nodrošināta aizstāvība. 2016.gada 25.janvārī sakarā ar prokurores aizņemtību citā kriminālprocesā lietas iztiesāšanas laiks grozīts uz 2016.gada 4.aprīli, taču 2016.gada 4.aprīlī lietas iztiesāšanas laiks prokurores saslimšanas dēļ grozīts uz 2016.gada 21.septembri. 2016.gada 21.septembrī lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2016.gada 7.decembri, jo uz tiesas sēdi nebija ieradies cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvis un aicinātais liecinieks, taču, tā kā uz tiesas sēdi 2016.gada 7.decembrī nebija ieradies apsūdzētais /pers. B/, lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2017.gada 1.februāri, tiesai pieņemot lēmumu par apsūdzētā /pers. B/ atvešanu uz tiesas sēdi piespiedu kārtā. 2017.gada 1.februārī tika nopratināts liecinieks un atkārtoti tika nopratināts cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvis, taču lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2017.gada 3.aprīli, jo lietā bija nepieciešams izprasīt papildus dokumentus no SIA /Nosaukums A/. 2017.gada 3.aprīlī lietas iztiesāšana atlikta sakarā ar procesa dalībnieku izteiktajiem lūgumiem - apsūdzētais /pers. A/ un viņa aizstāve lūdza nozīmēt tehnisko ekspertīzi, prokurore pieteica lūgumu izsaukt papildus lieciniekus. Tiesas sēdē tika pieņemts lēmums par transportlīdzekļa pēdu ekspertīzes noteikšanu, taču 2017.gada 9.maijā Limbažu rajona tiesā saņemts paziņojums no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes, kurā norādīts, ka iesniegtie materiāli ir atzīstami par nepietiekošiem trasoloģiskās ekspertīzes veikšanai un uzdoto jautājumu risināšanai pēc būtības, tāpēc nav

iespējams dot eksperta atzinumu. 2017.gada 19.maijā lieta nozīmēta iztiesāšanai 2017.gada 26.septembrī, taču, tā kā uz tiesas sēdi nebija ieradies cietušās SIA /Nosaukums A/ pārstāvis, lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2017.gada 15.novembri. Tiesas sēdē nopratināti divi liecinieki un turpmāka lietas iztiesāšana tika noteikta 2017.gada 28.novembrī. Tiesas sēdē pēc prokurores lūguma tika noteikta fonoskopiskā ekspertīze un lietas iztiesāšana tika atlikta. Pēc ekspertu atzinuma par kompleksās skaņu ierakstu ekspertīzes veikšanu saņemšanas, lietas iztiesāšana tika nozīmēta 2019.gada 18.oktobrī, taču, ņemot vērā, ka uz tiesas sēdi nebija ieradies apsūdzētais /pers. B/, lietas iztiesāšana tika atlikta uz 2019.gada 28.oktobri, pieņemot lēmumu par apsūdzētā atvešanu piespiedu kārtā. Tā kā Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 18.oktobra lēmums par apsūdzētā /pers. B/ piespiedu atvešanu netika izpildīts, 2019.gada 28.oktobrī lietas iztiesāšana atlikta uz 2020.gada 31.janvāri un 2020.gada 7.februāri, pieņemot lēmumu par drošības līdzekļa - apcietinājums - piemērošanu /pers. B/ un viņa izsludināšanu meklēšanā. 2020.gada 31.janvārī lietas iztiesāšana atlikta uz 2020.gada 7. un 21.maiju, nolemjot turpināt izskatīt lietu apsūdzētā /pers. B/ prombūtnē. 2020.gada 21.maijā pasludināts pārtraukums līdz 2020.gada 28.jūlijam, lai apsūdzētajam /pers. A/ dotu laiku sagatavoties pēdējam vārdam. 2020.gada 28.jūlijā lietas iztiesāšana pabeigta un 2020.gada 29.jūlijā pasludināts spriedums.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētā /pers. A/ aizstāve Inese Šulte, kura apstrīdēja Vidzemes rajona tiesas spriedumu pilnā apjomā, lūdzot to atcelt un taisīt jaunu, /pers. A/ attaisnojošu spriedumu ( 3.sējuma 147.-149.lapa).

2020.gada 1.septembrī lieta nosūtīta Vidzemes apgabaltiesai un 2020.gada 8.septembrī tā nozīmēta iztiesāšanai apelācijas kārtībā 2020.gada 11.decembrī (3.sējuma 154.lapa). 2020.gada 25.novembrī lieta noņemta no izskatīšanas, jo 2020.gada 17.novembrī Vidzemes apgabaltiesā no Daugavgrīvas cietuma saņemta informācija par to, ka 2020.gada 14.novembrī /pers. B/ ticis apcietināts, pamatojoties uz Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 28.oktobra lēmumu, ar kuru viņam piemērots drošības līdzeklis - apcietinājums - un noteikta viņa meklēšana. Ņemot vērā, ka krimināllieta Vidzemes rajona tiesā 2020.gada 29.jūlijā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 465.panta pirmās daļas 1.punktu, iztiesāta /pers. B/ prombūtnē, Vidzemes apgabaltiesa viņam nosūtīja Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija sprieduma norakstu, lai nodrošinātu apsūdzētajam Kriminālprocesa likuma 465.panta otrajā daļā paredzētās tiesības (3.sējuma 156., 157., 158., 159., 160. un 162.lapa).

2021.gada 19.janvārī lietas iztiesāšanas laiks tika noteikts 2021.gada 22.martā videokonferences režīmā ar Daugavgrīvas cietumu, apsūdzētajam /pers. B/ atrodoties Daugavgrīvas cietumā (3.sējuma 167.-170.lapa).

2021.gada 16.februārī tika grozīts lietas iztiesāšanas laiks no 2021.gada 22.marta uz 2021.gada 24.martu, jo Vidzemes apgabaltiesā tika saņemta informācija, ka apsūdzētais /pers. B/ 2021.gada 11.februārī konvojēts uz Rīgas Centrālcietumu tālākai turēšanai, un uz iepriekš nozīmēto tiesas sēdi nebija iespējams nodrošināt /pers. B/ piedalīšanos tiesas sēdē videokonferences režīmā (4.sējuma 1.lapa). 2021.gada 23.martā sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves Ineses Šultes iesniegumu, kurā norādīts, ka apsūdzētajam ir konstatēta saslimšana ar Covid-19, lietas iztiesāšanas laiks tika grozīts uz 2021.gada 8.maiju (4.sējuma 11.- 12.lapa).

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka kriminālprocess ir bijis ilgstošs. Kopējais kriminālprocesa ilgums ir 6 gadi 3 mēneši 10 dienas. Ņemot vērā, ka lietas iztiesāšanu ietekmēja gan cietušās pārstāvja un liecinieku neierašanās uz tiesas sēdēm, gan apsūdzētā /pers. B/ vairākkārtēja neierašanās uz tiesas sēdēm un viņa izsludināšana meklēšanā, gan procesa dalībnieku izteiktie lūgumi par lietas iztiesāšanas atlikšanu sakarā ar papildus pierādījumu iegūšanu, kriminālprocesa ilgums nav adekvāts lietas sarežģītības pakāpei un iesaistīto personu skaitam.

Krimināllikuma 49.[1] panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt.

Vidzemes apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka nav ievērotas apsūdzēto /pers. A/ un /pers. B/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, un šo apstākli ņem vērā pie soda noteikšanas. Taču, pamatojoties uz Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, Vidzemes apgabaltiesa norāda, ka sods /pers. A/ mīkstināms par katru noziedzīgo nodarījumu, nevis galīgais sods, kā to izdarījusi pirmās instances tiesa.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta trešo daļu, ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags noziegums, galīgais sods tiek noteikts, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Apelācijas instances tiesa atzīst par pareizu Vidzemes rajona tiesas rīcību, kas izmantojusi Krimināllikuma 50.panta trešajā daļā paredzēto apsūdzētajam /pers. A/ labvēlīgo sodu daļējas saskaitīšanas principu.

Vidzemes apgabaltiesa nepiekrīt apelācijas sūdzībā paustajam uzskatam, ka pirmās instances tiesa formāli piemērojusi Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu un ka tiesai vajadzējis izvērtēt Krimināllikuma 58.panta piektās daļas piemērošanu. Likumā nav noteikti kritēriji, pēc kuriem vadīties, lai izvēlētos konkrētu likuma doto iespēju. Izvēloties vienu no likumā paredzētajām iespējām, kas ir labvēlīgas apsūdzētajam, konstatējot kriminālprocesa neattaisnotu novilcināšanu, tiesai jāņem vērā kriminālprocesa ilgums un procesa virzītāja rīcības raksturs; noziedzīgā nodarījuma raksturs un radītais kaitējums, noziedzīgā nodarījuma realizēšanas pakāpe; apsūdzētā personība, loma izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā; atbildību mīkstinošie apstākļi; atbildību pastiprinošie apstākļi, tas ir, Krimināllikumā paredzētie sodu ietekmējošie apstākļi un apstākļi, kas raksturo kriminālprocesa nepamatotu novilcināšanu *(Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 8.jūnija lēmums lietā SKK-284/2012)*. Gadījumā, ja tiek konstatēts, ka nav ievērotas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, likums dod tiesai iespēju, izvērtējot lietas apstākļus, izlemt, kuru likuma normu piemērot - Krimināllikuma 49.[1] panta pirmo daļu vai Krimināllikuma 58.panta piekto daļu.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā, piemērojot Krimināllikuma 58.panta piektās daļas nosacījumus, kas nosaka, ka personu var atbrīvot no kriminālatbildības, ja konstatē, ka nav ievērotas tās tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, netiktu sasniegts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzētais soda mērķis.

No pirmās instances tiesas sprieduma rezolutīvās daļas redzams, ka /pers. B/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem. Savukārt saskaņā ar pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā norādīto par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas apsūdzētajam /pers. B/ nosakāms brīvības atņemšanas sods uz sešiem mēnešiem, taču, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sods nosakāms uz pieciem mēnešiem. Vidzemes apgabaltiesa piekrīt pirmās instances tiesas atzinumam, ka ir pārkāptas /pers. B/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā un šis apstāklis ņemams vērā pie soda noteikšanas un sods ir mīkstināms. Minētās likuma normas piemērošana ir norādāma sprieduma rezolutīvajā daļā. Tā kā pirmās instances tiesa to nav izdarījusi, tad pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. B/ noteikto sodi ir atceļams un šajā daļā taisāms jauns spriedums, rezolutīvajā daļā norādot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punkta piemērošanu.

Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedums atceļams arī daļā par kaitējuma kompensācijas izlemšanu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu kompensācija par cietušajam radīto kaitējumu ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisku zaudējumu.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ un /pers. B/ atzīti par vainīgiem un sodīti pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas par to, ka viņi personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās slepeni nolaupīja (nozaga) svešu kustamu mantu. Ar noziedzīgo nodarījumu cietušajai SIA /Nosaukums A/ nodarīts mantisks zaudējums 462 *euro,* ko sastāda 500 litru nozagtās dīzeļdegvielas vērtība.

Lemjot jautājumu par kaitējuma kompensācijas piedziņu no apsūdzētajiem /pers. A/ un /pers. B/, kuri kopīgi izdarījuši noziedzīgu nodarījumu,

jāņem vērā, ka šādā gadījumā piemērojams Civillikuma 1675.pantā noteiktais, ka vairākas personas, kas kopīgi izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu, kas ar to nodarīts.

Apelācijas instances tiesa norāda, ka apsūdzētie, kas rīkojušies kopīgi, izdarot Krimināllikuma 175.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu, par kaitējumu, kas iestājies viņu darbību rezultātā, atbild solidāri.

Ņemot vērā minēto likuma normu, Vidzemes apgabaltiesa norāda, ka kaitējuma kompensācija par labu cietušajai SIA /Nosaukums A/ par abu apsūdzēto kopīgi izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas piedzenama no /pers. A/ un /pers. B/ solidāri, bet nevis, nosakot katram apsūdzētajam piedzenamās kompensācijas daļu, kā to izdarījusi pirmās instances tiesa.

Tāpat norādāms, ka, tā kā noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas izdarījis /pers. A/, tīši sabojājot automobiļa - kravas sedlu vilcēja /Marka B/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ -, divu degvielas tvertņu vāciņus, tad šajā daļā kaitējuma kompensācija 30,75 *euro* par labu cietušajai SIA /Nosaukums A/ piedzenama no /pers. A/ (1.sējuma 12.lapa).

Vidzemes apgabaltiesa konstatē, ka Vidzemes rajona tiesa, 2020.gada 29.jūlijā taisot notiesājošu spriedumu, kļūdaini nolēmusi piedzīt no /pers. B/ procesuālos izdevumus 615 *euro*, kas saistīti ar aizstāvju sniegto palīdzību. Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi matemātiska aprēķina kļūdu, tāpēc atzīstams, ka Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedums atceļams arī šajā daļā. No /pers. B/ piedzenami procesuālie izdevumi 565 *euro*, proti, summa, kas samaksāta zvērinātām advokātēm Sarmītei Jakovickai un Skaidrītei Lūsei par viņu sniegto juridisko palīdzību /pers. B/ pirmās instances tiesā (2.sējuma 201.-202.lapa, 3.sējuma 5.-6., 19.-20., 37.-38., 85., 93., 102., 108., 132. un 135.lapa).

Paziņojumus par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu apelācijas instances tiesā /pers. B/ iesniegusi zvērināta advokāte Baiba Lietiņa (iepazīšanās ar krimināllietas materiāliem, aizstāvība apelācijas instances tiesā, 4.sējuma 9. un 27.lapa). Tā kā pats apsūdzētais lūdza nodrošināt aizstāvja piedalīšanos apelācijas instances tiesā, tad atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktam un 368.panta pirmajai daļai no /pers. B/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi 140 *euro* par aizstāves apelācijas instances tiesā veiktā darba apmaksu no valsts līdzekļiem.

No lietas materiāliem redzams, ka apsūdzētajam /pers. A/ drošības līdzeklis kriminālprocesā nav piemērots. Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka drošības līdzekļa piemērošanai /pers. A/ šajā kriminālprocesa stadijā nav tiesiska pamata.

Apsūdzētajam/pers. B/ ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 28.oktobra lēmumu grozīts 2015.gada 17.februārī piemērotais drošības līdzeklis - dzīvesvietas maiņas paziņošana, pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē, aizliegums izbraukt no valsts, nodošana policijas uzraudzībā - uz apcietinājumu un noteikta viņa meklēšana (3.sējuma 92.lapa). /pers. B/ aizturēts 2020.gada 14.novembrī, bet 2021.gada 14.aprīlī viņš atbrīvots, jo beidzies pirmās instances tiesas piespriestais sods (3.sējuma 156.-159.lapa, 4.sējuma 31.lapa). Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto un piekto daļu apcietinājumu ieskaita soda laikā, vienu apcietinājuma dienu rēķinot kā vienu brīvības atņemšanas dienu. Tā kā apsūdzētais apcietinājumā ir atradies 5 mēnešus, tad brīvības atņemšanas sods ir izciests, un viņam atceļams drošības līdzeklis - apcietinājums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, 565.panta pirmās daļas 4. un 5.punktu Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda

atcelt Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu daļā par /pers. B/ un /pers. A/ noteikto sodu un daļā par kaitējuma kompensācijas un procesuālo izdevumu izlemšanu.

Sodīt /pers. A/ pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.

Sodīt /pers. A/ pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

Noteikt /pers. A/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, daļēji saskaitot par diviem noziedzīgiem nodarījumiem piespriestos sodus, - brīvības atņemšana uz 6 mēnešiem.

Sodīt /pers. B/ pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem.

Brīvības atņemšanas soda laikā ieskaitīt /pers. B/ apcietinājumu no 2020.gada 14.novembra līdz 2021.gada 14.aprīlim. Brīvības atņemšanas sodu /pers. B/ ir izcietis.

Atcelt /pers. B/ drošības līdzekli - apcietinājums.

Piedzīt solidāri no /pers. A/ un /pers. B/ par labu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kaitējuma kompensāciju 462 *euro*, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. A/ par labu SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kaitējuma kompensāciju 30,75 *euro*, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā 565 *euro* - samaksu par aizstāvju sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā, nosakot viņam termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei - 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Pārējā daļā Vidzemes rajona tiesas 2020.gada 29.jūlija spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. B/ valsts labā 140 *euro* - samaksu par aizstāves sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā, nosakot viņam termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei - 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Senātā Kriminālprocesa likuma 574. vai 575.pantā norādīto iemeslu dēļ, 10 dienu laikā pēc pilna nolēmuma pieejamības dienas iesniedzot kasācijas sūdzību (kasācijas protestu) Vidzemes apgabaltiesā.

Pilns nolēmums pieejams 2021.gada 2.jūnijā pēc plkst.15.00.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja G.Krieviņa

Tiesnese G.G.Kukaine

Tiesnesis M.Lapiņš